

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

1027 Budapest, Fő utca 68. Postacím: 1371 Budapest, Pf. 433.
Tel/fax/üzenetrögzítő: (06-1) 201-84-43 e-mail: mant@freemail.hu
www.mant.hu Számlaszám: 10300002-20617536-00003285

2006. XI. szám

november

Programjaink:

ÚRNAP 2006 – a Magyar Űrkutatói Iroda és a Magyar Asztronautikai Társaság közös rendezésében!

Helyszíne: Jövő Háza (1024 Budapest, II. Fény u. 20-22.)

Időpontja: 2006. november 9. 9.00-13.00 óráig

LÁSD ERRŐL A MELLÉKELT MEGHÍVÓNKAT!

A Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) Kozmikus Geodéziai Obszervatóriuma (KGO) tisztelettel meghívja a MANT érdeklődő tagjait a *KGO avatásának 30. évfordulójára szervezett ünnepi előadás-sorozatra.*

A rendezvény helyszíne: FÖMI, Budapest, Bosnyák tér 5., Tanácsterem, I. emelet.

A rendezvény időpontja: 2006. november 29. (szerda), 10:30-tól

Az előzetes programról a KGO internetes honlapján lehet tájékozódni: <http://www.sgo.fomi.hu/>

Student Nanosatellite as a Test Bed for New Technology

Előadó: **Wouter Jan Ubbels** űrkutató /Delft University of Technology/

Helyszín: BME Szélessávú Hírközlés és Elméleti Villamosságtan Tanszék

Tervezett időpont: 2006. december 13. (délután)

Az előadás angol nyelvű, tolmácsolást nem lesz.

A tagdíjak fizetését érinti az a levelünk, amelyet mellékelünk mindazoknak, akiknek a 2006. évi tagdíj elmaradásán túlmenően látszik tartozása a nyilvántartásunk szerint. Kérjük, hogy ezeket mielőbb szíveskedjenek rendezni, mert a nyilvántartásunkon és a MANT anyagi helyzetén is segítenek ezzel. Köszönet az együttműködőknek!

Az emberek közelebb kerültek a világűrhez

2006. október 2-6. között rendezték meg az 57. Nemzetközi Asztronautikai Kongresszust a spanyolországi Valenciában. Az egy hétig tartó konferencián az űrkutatás minden területe szóba került, és a jelenlévő űrügynökségek vezetői mind egyetértettek abban, hogy nemzetközi együttműködés szükséges az űrtevékenységhez.

A Nemzetközi Asztronautikai Szövetség (IAF, International Astronautical Federation), a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia (IAA, International Academy of Astronautics) és a Nemzetközi Űrjogintézet (International Institute of Space Law) ez évi kongresszusára a spanyolországi Valenciában került sor. A konferencia az év legnagyobb űrkutatói összejövetele, amelyen az űrkutatással foglalkozó legkülönbözőbb területekről esik szó. Az öt nap alatt közel ezernégyszáz előadást hallhattak a résztvevők, mindezt 12 plenáris- és 121 szekcióülésen a kongresszus idei jelszavának – „Közelítsük az űrt az emberekhez” (Bringing Space Closer to People) – jegyében. Helyszínül Valencia új városrésze szolgált, a „La Ciutat” (Ciudad de las Artes y las Ciencias) (A tudományok városa) modern épületegyüttese.

A hétfői megnyitó ünnepség után az európai (ESA), az amerikai (NASA), a kanadai (CSA), az indiai (ISA), a kínai (CNSA), a japán (JAXA) és az orosz űrügynökség vezetői számoltak be az elmúlt év eredményeiről és a következő néhány év terveiről. Mindegyikük egyetértett abban, hogy csak nemzetközi összefogással lehet jelentős eredményeket elérni a világűr kutatásában. Jean-Jacques Dordain, az ESA igazgatója kiemelte, hogy az űr kockázatos vállalkozás, és ők igazából nem foglalkoznak mással, mint a kockázat kezelésével. Ehhez viszont a legjobbakra van szüksége az ESA-nak, nemcsak mérnökökből és fizikusokból, hanem biológusokból, tanárokból, ügyvédekből. A legjobb szakértők pedig a mostani fiatalokból lesznek. Michael Griffin NASA-igazgató tréfásan az elmúlt év legnagyobb eredményének azt tartotta, hogy semmit sem változtattak meg [kívülről] a NASA-ban. Viendra Jha, a CSA alelnöke a jövőbeli irányok közé a műholdas kommunikációt, a RADARSAT programot és az űrrobotokat sorolta. G. Madhavan Nair, az ISO elnöke bejelentette, hogy szeretnének saját erőből embert küldeni a világűrbe, de ehhez még sokat kell egyeztetniük kell a kormányzattal. Keiji Tachikawa, JAXA-vezető a biztonság és társadalom igényeinek kielégítését emelte ki Japán tervei közül. Sun Lawjan, a CNSA irányítója Kína kulcsfontosságú tervei között az alábbiakat említette: emberes űrprogram, a Hold felfedezése, nagyfelbontású földmegfigyelő rendszer, új műholdas navigációs rendszer, valamint új generációs indítóeszközök. Anatolij N. Perminov Oroszország és az ESA együttműködését emelte ki; szerinte a nemzetközi kooperáció elengedhetetlen ahhoz, hogy 2025-2030 között interplanetáris emberes űrrepülést hajthasson végre az emberiség.

A tavalyi kongresszuson megalakult az Nemzetközi Űroktatási Testület (International Space Educational Board), amelyben jelenleg az ESA, NASA, CSA és JAXA képviselteti magát, és azon dolgoznak, hogy összehangolják az oktatással, a fiatalok képzésével kapcsolatos tevékenységeiket, és közös programokat kínálnak mind a fiataloknak, mind az őket nevelő tanároknak.

Nehéz válogatni a hét során elhangzott előadásokból. A SETI program iránt érdeklődőknek álljanak itt Seth Shostak, a SETI Intézet egyik vezetőjének szavai: „A földön kívüli értelmes élet keresése 1960-ban indult el. De ha nem találunk értelmes intelligenciát, az nem azt jelenti, hogy nincsen, hanem csak azt, hogy rosszak a módszereink. De bízom benne, hogy a következő húsz év során téma lehet ezen az intelligens értelem megtalálása ezen a kongresszuson.”

A pénteki nap délutáni része a nagyközönség számára is nyitott volt, a legutolsó előadás pedig igen különleges volt: az ESA hat űrhajósa beszélt az űrhajózással kapcsolatos tapasztalatairól és az űrügynökség következő évekbeli terveiről. Az ESA Kanadával együtt 1986-ban csatlakozott az ISS-programhoz, s habár az elmúlt öt évben csak nyolc űrhajóst küldött az ISS fedélzetére, a következő egyetlen év során négy európai űrhajós fog a világűrben dolgozni. Thomas Reiter űrhajós, aki jelenleg is az Astrolab misszió keretében a Nemzetközi Űrállomás fedélzetén tartózkodik, videoüzenet segítségével tolmácsolta saját és az űrállomáson lévő két űrhajóstársa üzenetét. Az ülés végén az első kínai űrhajós is szólásra emelkedett, és megerősítette Kína világűr-kutatásra irányuló békés szándékát. Ő 2003. októberében repült, 2005 őszén két társa látogatta meg a világűrt. Tovább folytatják az űrprogramot, és nem zárkóztak el egy közös ESA-NASA-kínai repülés gondolatától sem.

„A legfontosabb kérdések, amelyek foglalkoztatnak minket, azok a következők: honnan jöttünk? – mi fog velünk történni a jövőben? – egyedül vagyunk-e a Világegyetemben?” – mondta Claude Nicollier űrhajós. Az ESA legfontosabb missziói emiatt a következő 50 évben: a Nap-Föld L2, a Hold, a Föld-közeli objektumok és a Mars kutatása. „Készülünk a jövőre, a gyermekeinkért, akik itt ülnek velünk” – mondta Michel Tognini űrhajós. Andres Ripoll, az Európai Űrhajósközpont (EAC, European Astronaut Centre) egykori elnöke megerősítette: „El fogunk jutni a Marsra, ebben biztos vagyok. S azok a gyerekek, akik ebben a teremben ülnek, lehetnek a jövő Mars-űrhajósai.”

Az Európai Űrügynökség 1999 óta támogatja fiatal hallgatók (egyetemisták, doktoranduszok) részvételét ezen a kongresszuson. Minden évben több száz pályázóból választják ki azt a 70-100 embert, akik elnyerhetik ezt a támogatást. Ebben az évben négy magyar diák is elnyerte ezt a lehetőséget: Bacsárdi László (BME), Csengeri Tímea (ELTE), Hirn Attila (BME), Krista Larisza (ELTE). Az általuk tartott előadások címei sorrendben: Satellite Communication Over Quantum Channel, Ethereal Footprints on Cosmic Bodies – How Human Impact Affects to Cosmic Environment, 3D Silicon Detector Telescope for Determining the Equivalent Dose of Astronauts (poszter). (K.L. nem tartott előadást.)

A konferencián több külföldön élő magyarral is összefutottunk, álljon hát itt a teljes magyar névsor (legalábbis akikről biztosan tudjuk, hogy ott voltak): Almár Iván, Bacsárdi László, Bertényi Elemér (Kanada), Bálint S. Tibor (USA), Csengeri Tímea, Hirn Attila, Krista Larisza, Mihálka György, Pacher Tibor (Németország), Szalai Sándor, Troznai Gábor.

A konferenciát jövőre szeptember 24-28. között Hyderabadban, Indiában rendezik majd meg. (Bacsárdi László)

További információ: <http://www.iafastro.org>

Megjegyezzük még, hogy a kongresszusról a későbbiekben élőszavas beszámoló is hangzik el – erről szintén tájékoztatjuk a tisztelt Tagságunkat.